כללי שימוש נאות במערכות המחשוב של אוניברסיטת בר-אילן

תאריך עדכון אחרון 07/09/2026

1. כללי – הגדרת כוונות

1.1. מסמך זה מגדיר את מדיניות אוניברסיטת בר-אילן לגבי השימוש במשאבי התקשוב (תקשורת ומחשוב) של האוניברסיטה. מדיניות זו מתייחסת לסגל האקדמי, לסגל המנהלי, לסטודנטים, לספקים ולאורחים של אוניברסיטת בר-אילן וכן לכל מי שיש לו גישה לשירותים אלה באמצעות אוניברסיטת בר-אילן.

1.2. אוניברסיטת בר-אילן מעניקה שירותי תקשוב, כולל רשתות מקומיות וגישה לאינטרנט, לשרתים ולמעבדות וכתות מחשבים. זאת, על מנת לקדם את יעדי האוניברסיטה ולתמוך בהוראה, מחקר, שירותי קהילה ותהליכים מנהליים - בהתאמה עם אופייה הייחודי של האוניברסיטה. כל פעילות במחשב חייבת להיות בהתאם ליעדים אלה.
משתמשים ומנהלי אתרים באינטרנט, מחויבים לפעול, הן על פי ההנחיות במסמך זה ובנהלים אחרים הקיימת באוניברסיטה וכמובן בהתאם לחוקי המדינה.

1.3. מסמך זה הינו נגיש ברבים, כך שלא ניתן יהיה לטעון אי-ידיעה כסיבה לאי-קיום המדיניות.

1.4. השימוש במשאבי התקשוב ברשת של אוניברסיטת בר-אילן ניתן אך ורק למשתמש אשר קיבל הרשאה לכך, למעט הרשת האל-חוטית החופשית.

1.5. כל המשתמשים במחשבי אוניברסיטת בר-אילן ובתשתיות האוניברסיטה, כולל הרשת האל-חוטית, מחויבים לנהוג בהתאם לנוהלי האוניברסיטה ביחס למטרה המוצהרת במסמך כללי השימוש הזה ולשמור על המדיניות והחוקים. הפרת כללים אלו הינה עבירה משמעתית, בנוסף להיתכנות היותה עבירה פלילית או עוולה אזרחית.

האוניברסיטה זכאית לבטל את הרשאת השימוש במשאבי התקשוב עפ"י שיקול דעתה הבלעדי, במידה וזכות זו מנוצלת לרעה

2. כללי השימוש

2.1. קודי משתמש וסיסמאות

2.1.1. הגישה למחשבי אוניברסיטת בר-אילן מחייבת קוד משתמש וסיסמא. יש להשתמש בסיסמה טובה, לפי ההנחיות בנספח "סיסמא טובה" למטה. התקנות מחייבות את המשתמשים להחליף את הסיסמאות מדי ששה חודשים. כל ניסיון לפצח את סיסמתו של הזולת אסור בהחלט.

2.1.2. המשתמשים רשאים לגשת אך ורק למחשבים או רשתות מחשבים באוניברסיטת בר-אילן אשר אליהם קיבלו הרשאה. אסור להכנס או לנסות להכנס למערכות מחשוב שלא נתקבלה כל הרשאה לגביהם.

שם משתמש מוענק לפרט ועליו מוטלת האחריות בכל הנוגע לשימוש בו.
שימוש בשם משתמש שאינו האישי, או שימוש בשם משתמש במשותף עם אחרים נחשבים להפרת התקנות.

2.2. **<u>התייחסות למערכת התקשוב</u>**

2.2.1. אין לנסות בדרך כלשהי להוציא את מערכת התקשוב מכלל שימוש.

2.2.2. אין לצותת לרשת בדרך כלשהי, למעט מי שקיבל הרשאה מפורשת לכך ממנהל אבטחת מידע.

2.2.3. השימוש בציוד המחשבים של האוניברסיטה הוא לצרכים אוניברסיטאיים בלבד.

2.2.4. חדר השרתים הראשי וארונות תקשורת הנמצאים במרחב האוניברסיטה הם מחוץ לתחום ואסורים בגישה לכל מי שאינו עובד אגף התקשוב או שקיבל הרשאה לכך.

2.3. **<u>תאום הכנסת מערכות מחשוב ופרויקטים חדשים לקמפוס</u>**

2.3.1. כל פרויקט מחשוב חדש או מערכת מחשוב חדשה הנכנסים לשימוש, חייבים לקבל אישור של פורום במ"מ (בטיחות מערכות מידע ופרויקטים). לצורך קבלת האישור מתכנסת בד"כ ועדה בראשות מנהל אבטחת מידע. לישיבה מוזמנים, מלבד הצוות הקבוע, בעלי הפרויקט והמיישמים הראשיים של הפרויקט. על מנת לזמן ישיבה, נא ליצור קשר עם מנהל אבטחת מידע.

2.4. **<u>חיבור ציוד לרשת האוניברסיטה</u>**

2.4.1. על המשתמש לקבל אישור בכתב מגורם אוניברסיטאי מוסמך עבור רכישת ציוד שנועד להתחברות לרשת האוניברסיטה (למעט מחשבים רגילים הכלולים במערכות הרכש).

2.4.2. אסור לחבר ציוד תקשורת כלשהו לרשת, ללא אישור אגף התקשוב.

2.5. **<u>שמירה על אבטחת המידע</u>**

בשנים האחרונות, רבו מתקפות וירוסים, דואר Spam, רוגלות, תוכנות כופר ועוד כהנה וכהנה איומים על מערכות המחשבים הארגוניים והפרטיים. ההנחיות הבאות נכתבו לכל משתמש ברשת המחשבים של האוניברסיטה, על מנת להתמודד מול סכנות אלו.
איומים אלה עלולים לאפשר לגורמים שליליים לגרום נזקים כבדים לאוניברסיטה ולפרט, בין היתר לגנוב מידע אישי, זהות, ואפילו להרוס את שמו הטוב של הפרט, או של האוניברסיטה, או מוסדותיה.

2.5.1. המשתמש הוא האחראי הבלעדי למחשב האישי שלו. עליו לפעול לפי ההנחיות שתפורסמנה ע"י האוניברסיטה, ולוודא שרמת בטיחות המחשב שלו טובה, ע"י התקנת עדכוני אבטחה שוטפים של מערכת ההפעלה ועדכון שוטף של תוכנת האנטי-וירוס, על ידי גופי התמיכה או על ידי המשתמש עצמו.

2.5.2. המשתמש יבצע בדיקת וירוסים לכל מדיה ניידת (כגון דיסק נייד והתקני USB) לפני חיבורם למחשב.

2.5.3. המשתמש לא יתקין ביוזמתו תוכנה המאפשרת השתלטות מרחוק על מחשבו. לצורך תמיכה במחשב - גורמי התמיכה באוניברסיטה זכאים להתקין תוכנת השתלטות וזאת - לאחר קבלת אישור המשתמש.

2.5.4. במקרים מיוחדים בהם המשתמש מבקש להתקין תוכנת השתלטות, עליו לקבל לכך אישור ממנהל אבטחת מידע של האוניברסיטה.

2.5.5. המשתמש ינהג לפי כללי אבטחת המידע שיפורסמו מעת לעת ע"י האוניברסיטה.

2.6. **<u>עבירות פליליות ואזרחיות</u>**

אסור למשתמשים לנצל את משאבי התקשוב של אוניברסיטת בר-אילן בניגוד לחוק.

אסור לנצל את משאבי התקשוב של אוניברסיטת בר-אילן, לשם תמיכה בפעילות כל שהיא הקשורה להפרות חוק כלשהן. לדוגמא: סמים, הימורים, פורנוגרפיה, זנות, גניבה, הפצת וירוסים במחשב, תוכנה לפיצוח קודים, הפרת הרשאות לגבי תוכנות, מסחר לא חוקי בכרטיסי אשראי, פשעים. האיסור כולל גם, בין היתר: חדירה לרשות הפרט, השחתה ומעשי קונדס אשר מגבילים, מסכנים או הורסים את משאבי האוניברסיטה, או את המחשבים המקושרים ברשת האוניברסיטאית. כמו כן, נאסר השימוש ברשת על מנת לקבל/להפיץ הודעה אשר אינה עולה בקנה אחד עם מדיניות האוניברסיטה כפי שהיא מוגדרת במסמך זה.
כמו כן, אין לפרסם הפניות לשרתים ואתרים העוברים על החוקים הללו.

הוראה זו היא כללית וחלה על כל הפרה של דין. לשם המחשה, ובלי שיהיה בכך משום הכללה או משום גריעה מההוראה הכללית דלעיל, להלן מספר נושאים עליהם נדרשים המשתמשים להקפיד במיוחד.

7.2. **<u>כתיבה והפצה של חומר הסתה</u>**

בלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, המשתמשים, המחברים, ומנהלי אתרים, מחויבים לשמור על החוקים המתייחסים להוצאת דיבה. כתיבה, הצגה או העברה של חומר הסתה, מאיים, גזעני, או שיש בו שימוש בשפה מגונה או מאיימת, אסורים בתכלית האיסור. המשתמשים מוזהרים במיוחד כנגד משלוח הודעות הסתה, בין אם זהו חומר פוליטי או אחר. משתמש הנמצא בספק לגבי חומר מסוים (אם יש בו משום הסתה), חייב לבדוק זאת באמצעות היועץ המשפטי של האוניברסיטה.

8.2. **<u>הפרת זכויות יוצרים ורישיונות</u>**

זכות היוצרים היא אחת מזכויות הקניין הרוחני. בית המשפט מתייחס אל זכויות היוצרים כאל זכויות אדם בסיסיות ומחמיר בענישה על הפרתם. "חוק זכויות היוצרים 2007" מאפשר תביעת פיצוי של עד 100,000 ₪ על כל הפרה של זכויות יוצרים, ללא הוכחת נזק. על כן:

- יש להתייחס לכל חומר המופיע באינטרנט - כגון תמונה, צילום, מאמר, ספר, שיר, אתר, סרטון ב- YouTube, פוסט ב- Facebook, אפליקציה, משחק, קוד תוכנה, עיצוב גרפי - כאל חומר המוגן על ידי זכויות יוצרים או רישיון מסוג אחר, ואין להשתמש בו ללא קבלת רשות מוקדמת מהמחבר או מגוף מורשה אחר.

- אסור להתקין במחשב כלשהו תוכנה שלא נרכשה כחוק, או ללא רשות בעלי הזכויות החוקיים.

- מותר להעביר קבצים אך ורק לצורך מנהלי, אקדמי, או מחקרי. השימוש בתוכנות המשמשות לשיתוף קבצים, כגון: BitTorrent, eMule, KaZaa, וכיו"ב, אסור.

2.9. **<u>שימוש נרחב מהרגיל במשאבי הרשת או האינטרנט</u>**

ניתן להשתמש במשאבי הרשת או האינטרנט מתוך האוניברסיטה, או בגישה מהבית, כל עוד השימוש אינו מפר או מפריע לניהול התקין והשוטף של צרכי האוניברסיטה.

2.10. **<u>שליחת דואר זבל Spamming</u>**

המונח Spamming מתייחס למשלוח דואר לא רצוי, או לא מבוקש, למשתמש יחיד או רבים. הדואר יכול להיות בכל נושא שהוא. כל עוד שהנמען לא ביקש אותו, או לא השאיר את כתובת ה-email שלו למשלוח, נכלל דואר כזה בקטגוריה של Spamming.
דבר זה אסור על פי חוק. כמובן, כללי התקשוב של אוניברסיטת בר-אילן אוסרים על Spamming.

בהתאם לשינויים ב"חוק התקשורת בזק ושידורים" (תיקון מס. 40 תשס"ח 2008), אשר נכנסו לתוקפם ב-1 בדצמבר 2008, אסור לשלוח הודעת פרסומת אלא אם כן הנמען נתן את הסכמתו מראש.

מדיניות האוניברסיטה בנושא הופצה במכתבים מטעם מנכ"ל האוניברסיטה, ומטעם היועץ המשפטי של האוניברסיטה. השינויים בחוק חשובים במיוחד למפיצי פרסומי מידע באוניברסיטה, ולנמעני מאגרים.

11.2. **<u>פעילות מסחרית</u>**

השימוש במשאבי התקשוב בכלל והאינטרנט בפרט למטרות רווח, כולל פרסום מסחרי - אסור בהחלט, אלא באישור הנהלת האוניברסיטה.

אין להשתמש בשם האוניברסיטה לצורכי פרסומת, או לכלול את האוניברסיטה כמשתמשת של מוצר או שירות כל שהוא, או כמקור למידע מחקרי אשר עליו מתבססת תוכנית מסחרית או פרסום, אלא באישור הנהלת האוניברסיטה.

12.2. **<u>מאגרי מידע המכילים פרטים אישיים</u>**

האוניברסיטה פועלת בהתאם לחוק הגנת הפרטיות התשמ"א-1981 והתקנות שתוקנו בעקבותיו, תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017.

מאגרי המידע של האוניברסיטה המכילים מידע אישי נרשמים אצל רשם המאגרים במשרד המשפטים וממונה לכל אחד מהם מנהל מאגר.

משתמשים נדרשים לשמור על הגנת הפרטיות. בין היתר, משתמשים שמנהלים או מחזיקים או מורשים לגשת למאגרי מידע המכילים פרטים אישיים, אינם רשאים על פי חוק להעביר מידע זה (בשלמותו או בחלקו) לכל גורם אחר אלא כמוגדר בחוק ובתקנות.

משתמש שיש לו ספק באם החוק או התקנות חלים על חומר מסוים או לאו, חייב לבדוק זאת באמצעות מנהל אבטחת מידע של האוניברסיטה או הממונה על הגנת הפרטיות של האוניברסיטה.

13.2. **<u>רשימות תפוצה</u>**

כל מי שמנהל רשימת תפוצה או חבר בה, מתחייב להשתמש בה רק במסגרת תפקידו ולצרכים שלמענם הוקמה הרשימה.

3. <u>הנחיות הנוגעות להקמת אתרי אינטרנט</u>

עדכניות ודיוק

על מנת שאתרי המידע יהיו שימושיים לאורך זמן, ולשם הצגת תדמית המתאימה למעמדה של האוניברסיטה כמוסד אקדמי, חייב המידע להיות עדכני ומדויק. ספקי התוכן אחראים לבדיקה תקופתית)לפחות פעם בשנה(של המידע, לעדכונו העניני ולנגישותו.

אבטחת מידע באתר

כל המנהל אתר אינטרנט על מחשב עצמאי, חייב לשמור על אבטחה ועדכון המחשב. הגישה לאתר מחוץ לאוניברסיטה תאושר רק לאחר קבלת התחייבות בנושא האבטחה ממפעיל האתר.

הנגשה לבעלי מוגבלויות

על פי חוק, כל אתר מידע הנותן שרות לציבור חייב להיות מונגש לבעלי מוגבלויות.
בנוסף להנגשת תצורת האתר, יש להנגיש את תוכנו, כולל כל המסמכים בו (PDF, Word וכו').

מסמך זה נוסח ע"י היחידה לאבטחת מידע - אגף התקשוב, בתיאום עם הלשכה המשפטית.

תאריך עדכון: 07 ספטמבר, 2026

נספח "סיסמא טובה"

- צריכה להיות באותיות אנגליות
- לפחות באורך של 8 תווים
- צריכה לכלול לפחות ספרה אחת
- צריכה לכלול לפחות תו lowercase אחד
- צריכה לכלול לפחות תו uppercase אחד
- צריכה לכלול לפחות תו מיוחד אחד, אבל לא ראשון ולא אחרון
- לא תכלול יותר משני תווים זהים צמודים
- לא תכלול חלק משמך או שם המשתמש שלך

האתר לאיפוס והחלפת סיסמא בשרות עצמי:
https://sspr.biu.ac.il/sspr/public/ForgottenPassword